

Kontaktperson

Lena Wallsten

Gatuavdelningen

Juridik

Telefon: 08-508 268 34

lena.wallsten@tk.stockholm.se

Till

Trafiknämnden 2006-03-21

Dispensansökan angående samlastade varutransporter i Gamla stan

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner redogörelsen samt beslutar att meddela Home 2 You AB (O-Centralen) dispens enligt kontorets förslag.

Per Aronson

Bertil Strid
tf

John Godberg

SAMMANFATTNING

I Gamla stan gäller enligt lokal trafikföreskrift förbud mot trafik med motordrivet fordon alla dagar mellan klockan 11.00 och 06.00. Förbudet gäller ej taxi och moped. I övrigt gäller bestämmelsen om gågata. Inom Gamla stan råder även begränsad längd på fordon eller fordonståg till 8 meter.

Home 2 You AB (O-Centralen) har inkommit med ny ansökan med kompletterande uppgifter (utvärdering) avseende dispens för samlastade varuleveranser i Gamla stan under 2006.

O-centralen har under hela sin verksamhetsperiod fört statistik över antal leveranser och samordningsvinster som uppstår genom omlastningsmetoden (se bilaga 1). Antalet färre transporter i Gamla stan på grund av O-centralen uppgick under år 2004 till 505 stycken och under år 2005 till 1 734 stycken, vilket är en ökning på 343,4 %.

Tendensen just nu är positiv och kundtillströmningen ökar succesivt. Utan dispensen skulle det inte vara möjligt att klara ens den volym som uppnåtts hittills, än mindre möjligt att expandera verksamheten vidare.

Kontoret anser att det finns en stor opinion från de boende och verksamma i Gamla stan för O-centralens verksamhet och att den har ett stort egenvärde för de som bor och verkar där.

Sammantaget anser kontoret att övervägande skäl talar för att O-centralen skall medges dispens även under 2006. För att förbättra trafiksäkerheten bör dock i dispensen införas ett villkor som anger att backningsmanövrar i möjligaste mån skall undvikas och måste sådana ovillkorligen utföras skall det ske med hjälp av vakt.

Efter dispensidens slut skall en ny utvärdering göras.

ANSÖKAN

Bakgrund

O-Centralen är en omlastningscentral för varutransporter till Gamla stan, belägen på Söder Mälarstrand. O-Centralen tar emot leveranser till restauranger och butiker, samordnar dessa och transporterar vidare i Gamla stan. Fordonet är ett miljöanpassat lastfordon drivet av biogas.

Omlastningscentralen är ett samverkansprojekt som bygger på initiativ från Gamla stans Agenda 21-grupp, Stockholms stad och företaget Home 2 You AB, som driver verksamheten. O-Centralen ingår i EU-projektet Trendsetter som administreras av Miljöförvaltningen i Stockholm och har dessutom fått Svenska Naturskyddsföreningens licens för att använda märket Bra Miljöval transporter.

O-Centralen medgavs dispens för transporter kl 11.00-16.00 under en försöksperiod t o m 31 december 2005. Nämndens beslut fattades den 25 januari 2005. Efter försöksperiodens slut skulle en utvärdering av projektet göras.

I avvaktan på en utvärdering, medgavs genom delegationsbeslut fortsatt dispens t o m 2006-03-31 enligt samma förutsättningar som tidigare.

Ansökan

Ny ansökan med kompletterade uppgifter (utvärdering) avseende dispens för samlastade varuleveranser i Gamla stan under 2006 har nu inkommit. I ansökan anges bl a följande.

För närvarande är ett 60-tal av Gamla stans restaurang- och caférörelser berörda av O-Centralens distributionsverksamhet vilket utgör närmare 65 % av det totala antalet. Detta är resultatet av att flera av de största grossisterna har valt att leverera genom O-Centralen till Gamla stan.

O-Centralen har under hela sin verksamhetsperiod fört statistik över antal leveranser och samordningsvinster som uppstår genom omlastningsmetoden (se bilaga 1.) Projektet har också ingått i EU-projektet Trendsetter dit statistik och mätningresultat har redovisats enligt uppgjord plan.

Antalet färre transporter i Gamla stan på grund av O-Centralen uppgick under år 2004 till 505 stycken och under år 2005 till 1.734 stycken, vilket är en ökning på 343,4 %.

Tendensen just nu är positiv och kundtillströmningen ökar succesivt. Utan dispensen skulle det inte vara möjligt att klara ens den volym som uppnått hittills, än mindre möjligt att expandera verksamheten vidare.

Analys och konsekvenser / Trafikkontorets synpunkter

I Gamla stan gäller enligt lokala trafikföreskrifter förbud mot trafik med motordrivna fordon alla dagar mellan klockan 11.00-06.00. Förbudet gäller ej taxi och moped. I övrigt gäller bestämmelsen om gågata.

Enligt 8 kap. 1 § trafikförordningen (SFS 1998:1276) gäller följande på en gågata och gårdsgata.

1. Fordon får inte föras med högre hastighet än gångfart.
2. Fordon får inte parkeras på någon annan plats än särskilt anordnade parkeringsplatser.
3. Fordonsförare har väjningsplikt mot gående.

På en gågata får motordrivna fordon inte föras annat än för att korsa den. Sådana fordon får dock föras på gågator om det behövs för:

1. varuleveranser till eller från butiker eller motsvarande vid gågatan,
2. transporter av gods eller boende till eller från adress vid gågatan,
3. transporter av gäster till eller från hotell eller motsvarande vid gågatan, eller
4. transporter av sjuka eller rörelsehindrade personer till eller från adress vid gågatan.

Inom Gamla stan råder även enligt lokala trafikföreskrifter begränsad längd på fordon eller fordonståg till 8 meter.

Ovan redovisade bestämmelser har införts för att begränsa trafiken med motordrivna fordon inom Gamla stan som utgörs av en gammal bebyggelse med trånga gator och gränder som inte är anpassade för trafik med motordrivna fordon.

När det gäller förbud mot trafik med motordrivna fordon, vilket är framtaget för att reservera gatorna för gång- och cykeltrafik, är det ur trafiksäkerhetssynpunkt inte lämpligt att blanda mjuka och hårda trafikantgrupper vilket kan leda till konflikter och i värsta fall olyckor.

Undantag från förbud mot trafik med motordrivna fordon får medges enligt 13 kap. 3 § första stycket 14 trafikförordningen (1998:1276) (TrF). Enligt 13 kap 4 § TrF får undantag föreskrivas eller medges om det behövs av särskilda skäl och det kan ske utan fara för säkerheten, skada på vägen eller någon annan avsevärd olägenhet.

För att syftet med införandet av lokala trafikföreskrifter skall uppnås måste dispensgivning ske med stor restriktivitet. Erfarenheten visar att en liberal dispensgivning medför mer otillåten trafik.

Kontoret anser dock att det finns en stor opinion från de boende och verksamma i Gamla stan för O-Centralens verksamhet och att den har ett stort egenvärde för de som bor och verkar där.

Sammantaget anser kontoret att övervägande skäl talar för att O-Centralen skall medges dispens även under 2006. För att förbättra trafiksäkerheten bör dock i dispensen införas ett villkor som anger att backningsmanövrar i möjligaste mån skall undvikas och måste sådana ovillkorligen utföras skall det ske med hjälp av vakt.

Efter dispenstidens slut skall en ny utvärdering göras.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att trafiknämnden beslutar att meddela Home 2 You AB (O-Centralen) dispens att trafikera Gamla stan med undantag för Västerlånggatan med samlastade varuleveranser under tiden klockan 11.00-16.00 under ytterligare en försöksperiod omfattande år 2006. Som villkor skall även gälla att backningsmanövrar i möjligaste mån skall undvikas och måste sådana ovillkorligen utföras skall det ske med hjälp av vakt.

SLUT